

Valóságba vetett hitről árulkodik, amely a világnak a beteljesülés dimenzióját adja meg. Ez a felfedezés elárulja, hogy az ember speciális létmódöt ölt magára, amely által abszolút értékekbe torkollik, mert ezek képesek értelmet adni emberi életnek. Ahogyan Eliade mondta: „a szent megtapasztalása feloldhatatlanul kötődik az ember igyekezetéhez, hogy egy jelentéssel bíró világot építsen fel”.

Válogatott bibliográfia

Mindenekelőtt az alábbi két bibliográfiai munkát ajánlanánk:

J. Waardenburg, *Classical Approaches to the Study of Religion. Bibliography*, Mouton, The Haga-Párizs 1974;
Dictionnaire des Religions, PUF, Párizs 1984, 1985, pp. 1809–20 (Bibliografia che offre le sigle internazionali delle Riviste e delle Collezioni).

1. Szótárak

A megjelenés időrendi sorrendjében:

A. Bertholet, H. von Campenhausen, *Wörterbuch der Religion*, Kröner, Stuttgart 1952, 1962 (cur. K. Goldammer);
F. König (ed.), *Religionswissenschaftliches Wörterbuch*, Herder, Freiburg/B. 1956;
J. Chevalier, A. Gheerbrant, M. Berlewi, *Dictionnaire des Symboles*, Laffont, Párizs 1969;
J. Chevalier (ed.), *Les religions*, Retz, Párizs 1972;
Y. Bonnefoy (ed.), *Dictionnaire des Mythologies*, Flammarion, Párizs 1981, I-II (con numerose illustrazioni);
P. Poupart, J. Vidal, J. Ries, E. Cothenet, Y. Marchasson, M. Delahoutre (edd.), *Dictionnaire des religions*, rvF, Párizs 1984, 1985 (trad. it. *Grande Dizionario delle Religioni*, Cittadella e Piemme, Assisi e Casale Monferrato 1988).

2. Enciklopédiák

Betűrendi sorrendben:

H. Gunkel, O. Scheel, F.M. Schiele (edd.), *Die Religion in Geschichte und Gegenwart*, Mohr, Tübingen 1909–1913: I-V; 1927–1932: I-VI; 1956–1965: I–VII;
J. Hastings, J.A. Selbie, *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, Clark, Edinburgh 1908–1926, I–XIII;
A.M. Di Nola (ed.), *Encyclopedia delle religioni*, Vallecchi, Firenze 1970–1976, I–VI (con numerose illustrazioni);
M. Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, MacMillan, New York 1987, I–XVI.

3. Vallástörténetek (enciklopédikus munkák)

- P. Tacchi Venturi (ed.), (con numerose illustrazioni);
 M. Gorce, R. Mortier (edd.), *Histoire générale des religions*, Muillet, Párizs 144, 1945, 1960, I-IV (con numerose illustrazioni);
 Fr. König (ed.), *Christus und die Religionen der Erde*, Herder, Wien 1951, 1956;
 Cl.J. Bleeker, G. Widengren (edd.), *Historia Religionum*, Brill, Leiden 1969-1971, I-II;
 H.Ch. Puech (ed.), *Histoire des religions*, Pléiade, Párizs 1070-1976, I-III (trad. it. *Storia delle religioni*, Laterza, Bari);
 J.P. Asmussen, J. Laessoe, C. Colpe (edd.), *Handbuch der Religionsgeschichte*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1971-1975, I-III (numerose illustrazioni);
 M., Eliade, *Vallási hiedelmek és eszmék története*, I-III, Osiris, Budapest 1998-2002;
 M. Clévenot, *L'état des religions dans le monde*, La Découverte-Cerf, Párizs 1987;
Le Grand Atlas des religions, Encyclopaedia Universalis, Párizs 1988.

4. A szentről megjelent publikációk

a) Összefoglaló munkák

- E. Castelli (ed.), *Le Sacré. Etudes et Recherches*, Aubier, Párizs 1984; *Prospettive sul sacro. Contributi al Convegno su «Il Sacro»*, Ist. Studi filosofici, Róma 1974;
Champ du sacré, in *Corps écrit*, II, PUF, Párizs 1982;
 C. Colpe (ed.), *Die Diskussion um das Heilige*, WBG, Darmstadt 1977;
Comunità, Società, Sacro, in «I Quaderni di Avalon. Rivista di studi sull'uomo e il sacro», 6 (1984);
 M. De Smedt (ed.), *Demeures du sacré. Pour une architecture iniziatique*, A. Michel, Párizs 1987;
 Ph.E. Hammond, *The Sacred in a Secular Age*, Univ. of California Pr., Berkeley-London 1985;
 «I Quaderni di Avalon. Rivista di studi sull'uomo e il sacro», Il Cerchio, Rimini 1982-;
La cultura contemporanea e il sacro, Atti del I Convegno di studi de «I Quaderni di Avalon», 3-4 nov. 1984, II Cerchio, Rimini 1985;
Le religioni e il mondo della morte di Dio, *Ibid.*;
 J. Ries (ed.), *L'expression du sacré dans les grandes religions*, HIRE, Louvain-la-Neuve 1978-1986, I-III (Bibliogr.: III, pp. 385-97) (Opera di riferimento per il presente Trattato);
 P. Scapin (ed.), *Memoria del sacro e tradizione orale*, Atti del III Colloquio interdisciplinare del Centro studi Antoniani, Padova 4-6 genn. 1984, Messaggero, Padova 1984;
 M. Simon (ed.), *Le retour du sacré*, Beauchesne, Párizs 1977;
 J.F. Thiel, A. Doutreloux (edd.), *Heil und Macht. Approches du sacré*, Anthropos, St Augustin-Bonn 1975 (Studia Instituti Anthropos, 22);
 M. Xhaufflaire, K. Derksen (edd.), *Les deux visages de la Théologie, de la sécularisation*, Casterman, Tournai 1970;

b) Monografíák

- S. Acquaviva, *L'eclissi del Sacro nella civiltà industriale*, Comunità, Milánó 1961;
 D. Allen, *Mircea Eliade et le phénomène religieux*, Payot, Párizs 1982;
 R. Bastide, *Le sacré sauvage*, Payot, Párizs 1975;

- L. Bouyer, *Le rite et l'homme*, Cerf, Párizs 1962;
- P. Brown, *Society and the Holy in Late Antiquity*, Faber & Faber, London 1982;
- T. Burckhardt, *Principes et méthodes de l'art sacré*, Dervy Livres, Párizs 1976;
- R. Caillois, *L'homme et le sacré*, Gallimard, Párizs 1939, 1949, 1963;
- P. Chaunu, *La mémoire et le sacré*, Calmann-Lévy, Párizs 1978;
- Ch.B. Costecalde, P. Grelot, *Sacré (et sainteté)*, in *Dictionn. Bibl.*, Párizs 1985, Suppl. x, coll. 1342–1483 (con ricca bibliografia);
- A. De Benoist, Th. Mohar, *L'éclipse du sacré. Discours-réponses*, La Table ronde, Párizs 1986;
- V. H. Debidour, *Problèmes de l'art sacré*, Le Nouveau Pottique, Párizs 1951;
- P. Doncoeur, *Péguy, la révolution et le sacré*, L'Orante, Mâcon 1942; *Eveil et culture du sens religieux*, Cahier, Párizs s.d.;
- A. Dupront, *Du Sacré. Croisades Pélerinages. Images et langages*, Gallimard, Párizs 1987;
- M. Eliade, *Traité d'histoire des religions*, Payot, Párizs 1948; *A szent és a profán: a vallási lényegről*, Európa, Budapest 1999;
- Fr. Ferrarotti, *Il paradosso del sacro*, Laterza, Róma-Bari 1983;
- H. Fugier, *Recherches sur l'expression du sacré dans la langue latine*, Belles Lettres, Párizs 1963;
- J. Grand'maison, *Le sacré dans la consécration du monde*, Université, Montréal; Ed. Ouvrières, Párizs 1966, I-II;
- R. Huyghe, *Dialogue avec l'invisible*, Flammarion, Párizs 1955; *Sens et destin de l'art*, Flammarion, Párizs 1967, I-II;
- F.A. Isambert, *Le sens du sacré. Fête et religion populaire*, Ed. de Minuit, Párizs 1982; 317.
- E. Martin, P. Antoine, *La querelle du sacré*, Beauchesne, Párizs 1970;
- R. Otto, *A szent*, Osiris, Budapest 2001;
- C. Prandi, *I dinamismi del sacro fra storia e sociologia*, Morcelliana, Brescia 1988;
- J. Pradès, *Persistance et métamorphose du sacré*, PUF, Párizs 1987;
- J. Ries, *Le sacré comme approche de Dieu et comme ressource de l'homme*, HIRE, Louvain-laNeuve 1981 (Conférences et Travaux, 1); *Il sacro nella storia religiosa dell'umanità*, Jaca Book, Milánó 1982, 1989;
- J.J. Wunenburger, *La fête, le jeu et le sacré*, Delarge, Párizs 1977;
- Le sacré*, PUF, Párizs 1981 (Coll. Que sais-je?);

5. Vallási antropológia

Bibliográfiai mutatóink csupán a *Traktátus* tárgyára szorítkoznak. Általános bibliográfia található: *International Bibliography of Social and Cultural Anthropology*, Unesco, Párizs 1955–1959, 1958–1961, I–V.

a) Lexikonok bekezdései

- J. Schmid, *Biblische Anthropologie*; A. Halder, *Philosophische Anthropol.*; K. Rahner, *Theologischer Anthropol.*, in *Lexikon für Theologie und Kirche*, Freiburg/B. 1957, I pp. 604–27;
- H. Piessner, *Anthropologie (Philosophisch)*; O. Weber, *Theologiegeschichtlich*; R. Prenter, *Dogmatisch*, in *Die Religion in Geschichte und Gegenwart*, Tübingen 1957, t, pp. 410–24;
- Cl. Geertz, *Religion. Anthropological Study*, in *International Encyclopedia of the Social Sciences*, New York 1968, xm;
- A.M. Di Nola, *Antropologia culturale, antropologia sociale e religione*, in *Encyclopedia delle religioni*, Firenze 1970, r, coll. 480–89;

- R. Bastide, *Anthropologie religieuse*, in *Encyclopédia Universalis*, Párizs 1968, u, pp. 65–69; Párizs 1985, ti, pp. 271–75;
- J.A. Boon, *Anthropology, Ethnology and Religion*, in *The Encyclopedia of Religion*, New York 1987, r, pp. 308–15.

b) Monográfiák és gyűjteményes munkák

- Anthropologie et humanisme*, Les Cahiers de Fontenay, 39–40, Fontenay-aux-Roses 1985;
- M. Banton (ed.), *Anthropological Approaches to the Study of Religion*, Tavistick, London 1966;
- J. Basile, *L'homme, cet imprévu*, La Renaissance du livre, Bruxelles 1986;
- R. Bastide, *Le sacré sauvage et autres essays*, Payot, Párizs 1975;
- A. Briet, *Le Dieu de l'homme. Le sacré, le désir, la foi*, DDB, Párizs 1984;
- J. Cazeneuve, *Les rites et la condition humaine*, PUF, Párizs 1958;
- H. Clavier, *Les expériences du divin et les idées de Dieu*, Fischbacher, Párizs 1982;
- P. Chauchard, *L'être humain selon Teilhard de Chardin*, Gabalda, Párizs 1959;
- O. Clément, *Quéstions sur l'homme*, Stock, Párizs 1972; *Le visage intérieur*, Stock, Párizs 1978;
- A. Dupront, *Anthropologie religieuse*, in J. LeGoff e P. Nora (edd.), *Faire l'Histoire*, Gallimard, Párizs 1974, m, pp. 105–36;
- G. Durand, *Les structures anthropologiques de l'imagination*, Bordas, Párizs, 1969; *Sciences de l'homme et tradition*, Berg intern., Párizs 1979;
- P. Eyt, *L'avenir de l'homme*, Desclés, Párizs 1986;
- Fr. Ferrarotti, *Culturologia del sacro e del profano*, Feltrinelli, Milánó 1966;
- J.F. Frogier, M.G. Mouret, *D'or et de miel. Aux sources de l'anthropologie*, éd. des Iris, Meolans-Revel 1988.
- L. Giussani, *Alla ricerca del volto umano*, Jaca Book, Milánó 1984; *Il senso religioso*, Jaca Book, Milánó 1986;
- R. Habachi, *Le moment de l'homme*, DDB, Párizs 1984;
- A.G. Hamman, *L'homme image de Dieu. Essai d'une anthropologie chrétienne dans l'Eglise des cinq premiers siècles*, Desclée, Párizs 1987;
- M. Izard, P. Smith (edd.), *La fonction symbolique. Essai d'anthropologie*, Gallimard, Párizs 1979;
- M. Jousse, *L'anthropologie du geste*, Gallimard, Párizs 1974–1979, I–III;
- M. Kilani, *Introduction à l'anthropologie*, Payot, Lausanne 1989;
- W.A. Lessa, E.Z. Vogt (edd.), *Reader in Comparative Religion. An Anthropological Approach*, New York, 1979;
- Cl. Lévi-Strauss, *Strukturális antropológia*, Osiris, Budapest 2001;
- M. Meslin, *L'expérience humaine du divin. Fondements d'une anthropologie religieuse*, Cerf, Párizs 1988;
- J. Middleton (ed.), *Gods and Rituals. Reading in Religious Beliefs and Practices*, Natural History Pr., New York 1967;
- L. Negri, *L'uomo e la cultura nel magistero di Giovanni Paolo II*, Jaca Book, Milánó 1988;
- A. Rupp (ed.), *Jahrbuch für Anthropologie und Religionsgeschichte. Homo et Religio*, Homo et Religio, Saarbrücken 1973–; *Forschungen zur Anthropologie und Religionsgeschichte*, Id., Id. 1978–;
- A. Sapir, *Anthropologie*, Ed. de Minuit, Párizs 1967;
- L. Scheffczyk (ed.), *Der Mensch als Bild Gottes*, WBG, Darmstadt 1969 (Bibliogr.: pp. 526–38);
- H. Urs von Balthazar, *Dieu et l'homme d'aujourd'hui*, DDB, Párizs 1958.